II

(Forberedende retsakter)

KOMMISSIONEN

Forslag til Rådets direktiv om samordning af visse bestemmelser vedrørende ophavs- og fremførelsesrettigheder i forbindelse med radio- og tv-spredning via satellit og videre-spredning pr. kabel

(91/C 255/03)

KOM(91) 276 endelig udg. — SYN 358

(Forelagt af Kommissionen den 22. juli 1991)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 57, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

i samarbejde med Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) De mål for Fællesskabet, der er nedfældet i Traktaten, omfatter en stadig snævrere sammenslutning mellem de europæiske folk og snævrere forbindelser mellem Fællesskabets medlemsstater samt en sikring af økonomiske og sociale fremskridt for landene gennem fælles handling med sigte på at fjerne de skranker, der deler Europa.

(2) Med dette mål for øje foreskriver Traktaten oprettelse af et fælles marked og et område uden indre grænser; herunder hører især fjernelse af hindringer for de frie bevægelighed for tjenesteydelser og sikring af, at konkurrencen på det fælles marked ikke fordrejes; med dette mål for øje kan Rådet udstede direktiver om samordning af medlemsstaternes love og administrativt fastsatte bestemmelser om adgangen til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed.

(3) Radio- og tv-spredning på tværs af landegrænserne i Fællesskabet, især via satellit og kabel, er et af de vigtigste midler til at fremme virkeliggørelsen af Fællesskabets mål, som er af både politisk, økonomisk, social, kulturel og juridisk karakter.

(4) Med henblik på at nå ovennævnte mål har Rådet allerede vedtaget direktiv 89/552/EØF af 3. oktober 1989 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne vedrørende udøvelse af tv-radiospredningsvirksomhed [1], som indeholder bestemmelser til fremme af spredning og produktion af europæiske programmer samt om reklame, sponsorvirksomhed, beskyttelse af mindreårige og retten til berigtigelse.

(5) Ikke desto mindre hæmmes såvel grænseoverskridende programspredning via satellit som videre-spredning pr. kabel af programmer fra andre medlemsstater stadig af en række forskelle i de nationale bestemmelser om ophavsret og en vis mangel på retssikkerhed; der er derfor risiko for, at rettighedshavernes værker udnyttes, uden at der betales et vederlag, eller at enkelte eneretsindehavere i forskellige medlemsstater blokerer for rettighedshavernes udnyttelse af deres værker. Den mangelnde ressikkerhed udgør frem for alt en umiddelbar hindring for programmernes frie bevægelighed inden for Fællesskabet.

(6) I ophavsretlig henseende finder der på nuværende tidspunkt således en forskelsbehandling sted af programspredning via direkte sendende satellitter og programspredning via kommunikationssatellitter; da individuel modtagelse af udsendelser fra begge satellittyper i dag er mulig og økonomisk overkommelig, er disse forskelle i retsbestemmelserne ikke længere berettiget.

(7) Den frie spredning af programmer hæmmes tillige af den manglende retlige afklaring af, hvorvidt spredning via de satellitter, hvis signaler kan modtages direkte, alene berører rettighederne i sendelandet eller samtidig berører rettighederne i alle modtagelande; på grund af den ophavsrettlige ligebehandling

[1] EFT nr. L 298 af 17. 10. 1989, s. 23.

af kommunikationssatellitter og direkte sendende satellitter er det i dag stort set alle de programmer, der spredes via satellit inden for Fællesskabet, der berøres af denne mangel på retssikkerhed.

(8) Den retssikkerhed, der er nødvendig for at sikre den frie bevægelighed for radio- og tv-udsendelser inden for Fællesskabet, mangler tillige i de tilfælde, hvor programmer tilføres kabelnet og videresprædes via disse på tværs af landegrænserne.

(9) Udviklingen inden for aftalebaseret rettighedserhvervelse yder allerede et stort bidrag til oprettelsen af det tilstræbte europæiske audiovisuelle fællesskab; det er derfor vigtigt at sikre den fortsatte eksistens af sådanne aftaler og i videst muligt omfang at fremme deres gnidningsløse gennemførelse i praksis.

(10) For øjeblikket kan kabeldistributionsselskaber ikke være helt sikre på, at de nu også har erhvervet alle rettighederne til de programmer, der indgår i sådanne aftaler.

(11) Endelig er ikke alle berørter parter i alle medlemsstater i samme udstrækning forpligtet til ikke at gøre sig skyldige i misbrug ved at nægte at forhandle om erhvervelsen af de rettigheder, som er nødvendige for videresprædning pr. kabel, eller ved at lade sådanne forhandlinger slå fejl.

(12) Der er således behov for at supplere de allerede nævnte retlige rammer for oprettelsen af et audiovisuelt fællesskab, som er fastlagt i direktiv 89/552/EØF, med ophavsretlige bestemmelser.

(13) Dermed vil spredningen af programmer via kommunikationssatellit ikke længere blive behandlet forskelligt i medlemsstaterne, men ens overalt i Fællesskabet, for så vidt der er tale om en meddelelse til offentligheden af beskyttede værker og andre beskyttede frembringelser; udbydere af grænseoverskridende radio- og tv-programmer bliver derved behandlet ens, uanset om de spreder deres programmer via en direkte sendende satellit eller en kommunikationssatellit.

(14) Manglen på retssikkerhed med hensyn til hvilke rettigheder, der skal erhverves, lægger betydelige hindringer i vejen for den grænseoverskridende programspredning via satellit, og disse hindringer fjernes ved at fastsætte en definition af, hvad der forstås ved meddelelse af beskyttede værker til offentligheden via satellit inden for Fællesskabet, således at også stedet for meddelelsen til offentligheden samtidig præciseres; en sådan definition er nødvendig for at forhindre, at flere nationale lovgivninger anvendes samtidig på én og samme radio- eller tv-spredning; en meddelelse til offentligheden via satellit finder alene sted i de tilfælde og i den medlemsstat, hvor det pågældende radio- og tv-selskab træffer den samlede beslutning om indhold og udsendelse af de programbærende signaler; det er i den forbindelse en forudsætning, at sendekæden fra det punkt, hvor denne samlede beslutning træffes, til det punkt, hvorfra signalerne spredes via satellit, er ubrudt.

(15) Når rettighederne skal erhverves, kan de berørte parter ved beregningen af vederlaget tage hensyn til det reelle eller potentielle seerantal i hele modtagelsesområdet.

(16) Der bør fastsættes en særlig overgangsbestemmelse for løbende aftaler, således at disse kan bringes i overensstemmelse med de nye bestemmelser inden 1998.

(17) De programmer, som spredes ind på Fællesskabets område fra tredjelande, er ikke omfattet af bestemmelserne; der kan i henhold tilmedlemsstaternes retsforskrifter gælde andre regler for disse programmer end for de programmer, som spredes fra en medlemsstat, hvis et sådant tredjeland ikke eller kun i begrænset omfang yder en beskyttelse svarende til den i direktivet fastsatte.

(18) Direktivet indeholder tillige bestemmelser om beskyttelse af indehavere af ophavsrettigheder og beslægtede rettigheder; alle medlemsstater bør for visse områders vedkommende yde den grad af beskyttelse, som fastsættes i dette direktiv, og ikke gøre en sådan beskyttelse betinget af en lovbestemt licens; dette er den eneste måde, hvorpå det kan forhindres, at konkurrencen på det fælles marked fordrejes på grund af en eventuel uensartet beskyttelse, som ville kunne resultere i en urimelig forfordeling af programudbydere og rettighedshavere i medlemsstater med et højt beskyttelsesniveau.

(19) Med hensyn til minimumsbeskyttelse af beslægtede rettigheder følger direktivet indholdsmæssigt stort set Rom-konventionen om beskyttelse af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender, som yder den hidtil mest omfattende beskyttelse på internationalt plan og desuden allerede er accepteret af et stort antal af medlemsstaterne; i overensstemmelse med direktivets mål er dog ingen af de mulige forbehold, som findes i Rom-konventionen, medtaget.

(20) Videretransmission pr. kabel af programmer fra andre medlemsstater er en ophavsretlig relevant udnyttelse af beskyttede værker og fremførelser; et kabeldistributionsselskab skal derfor for hver enkelt programdels vedkommende indhente samtlige rettighedshaveres tilladelse; i henhold til direktivet skal disse tilladelser principielt gives gennem aftaler, medmindre der er gjort undtagelse for eksisterende lovbestemte licenser.

(21) I det omfang det er nødvendigt af hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende ved videretransmission pr. kabel, forpligter direktivet rettighedshaverne til udelukkende at udøve deres fobudsret kollektivt gennem rettighedshaverorganisationer; målet hermed er at sikre, at udenforstående, som har rettigheder til enkelte programdele, ikke gennem indsigelser kan forhindre indgåede aftaler i at fungere gnidningsløst; retten til at nedlægge forbud bibeholdes dog som sådan, men måden, hvorpå denne ret udøves, foreskrives i et vist omfang; heraf følger samtidig, at kabeldistributionsrettighederne stadig kan overdrages; udøvelsen af rettighedshavernes personligt ideelle rettigheder er ikke omfattet af dette direktivs bestemmelser.

(22) Der indføres desuden en række foranstaltninger, som skal fremme indgåelsen af aftalebaserede overenskomster om godkendelse af videretransmission pr. kabel; alle de rettigheder, som kræves med henblik på videretransmission pr. kabel, skal således så vidt muligt erhverves ved kollektiv aftale; desuden skal alle berørte parter altid kunne henvende sig til uvildige forligsmænd, som kan yde bistand i forhandlingerne og fremlægge uforpligtende forslag til overenskomst; endelig skal der drages omsorg for, at de givne omstændigheder ikke misbruges til at blokere for aftaleforhandlinger og hindre visse rettighedshavere i at deltage i sådanne forhandlinger; ingen af disse foranstaltninger til fremme af rettighedserhvervelsen rejser tvivl om, at erhvervelsen af kabeldistributionsrettigheder sker ved indgåelse af aftale.

(23) Der synes derimod ikke at være behov for fællesskabsregler i de tilfælde, hvor følgerne, måske med undtagelse af en økonomisk set ikke tungtvejende del, alene er mærkbare inden for en medlemsstats grænser.

(24) I direktivet fastsættes de minimumsbestemmelser, som er nødvendige for at virkeliggøre og sikre den frie, uhindrede programspredning via satellit på tværs af landegrænserne og den samtidige, uændrede videretransmission pr. kabel af radio- og tv-programmer fra andre medlemsstater principielt på grundlag af en aftale.

(25) Dette direktiv berører ikke fremtidige harmoniseringstiltag i forbindelse med ophavs- og fremførelsesrettigheder samt kollektiv varetagelse af sådanne rettigheder.

(26) Det overlades derfor til medlemsstaterne at supplere de rammebestemmelser, som er nødvendige for at de i dette direktiv tilstræbte mål kan nås, med nationale love og administrative bestemmelser, der ikke modvirker de mål, der er fastsat i direktivet, og i øvrigt er i overensstemmelse med fællesskabsretten; under disse forudsætninger står det medlemsstaterne frit for at fastsætte bestemmelser om beskyttelse af beslægtede rettigheder, som er mere vidtgående end dem, der fastsættes i dette direktiv.

(27) Anvendelsen af konkurrencereglerne i overensstemmelse med Traktatens artikel 85 og 86 berøres ikke af bestemmelserne i dette direktiv —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

DEFINITIONER

Artikel 1

I dette direktiv forstås ved:

a) »Satellit«: en satellit, der sender på frekvenser, som kommunikationsretligt enten er frigivet til modtagelse af offentligheden (radio- og tv-satellit) eller forbeholdt ikke-offentlig individuel kommunikation (kommunikationssatellit). I sidstnævnte tilfælde skal den individuelle modtagelse af signalerne imidlertid ske under omstændigheder, der svarer til dem, der gør sig gældende ved individuel modtagelse i forbindelse med en radio- og tv-satellit.

b) »Meddelelse til offentligheden via satellit« inden for Fællesskabet: et radio- og tv-selskabs samlede beslutning om indhold og udsendelse af de programbærende signaler via satellit. Meddelelsen til offentligheden via satellit finder sted i den medlemsstat, hvor radio- og tv-selskabet træffer den samlede beslutning om indhold og udsendelse af de programbærende signaler. Hvis de programbærende signaler udsendes i kodeform, forstås der ved meddelelse til offentligheden via satellit et radio- og tv-selskabs samlede beslutning om indhold og udsendelse af de programbærende signaler via satellit under forudsætning af, at offentligheden har adgang til at få leveret dekodere af radio- og tv-selskabet selv eller med dettes samtykke. Der foreligger dog ikke en meddelelse til offentlig-

heden via satellit, hvis sendekæden fra det punkt, hvor der træffes en samlet beslutning, til det punkt, hvorfra de pågældende signaler spredes via satellit, brydes.

c) »Viderespredning pr. kabel«: samtidig, uændret og fuldstændig viderespredning til offentligheden af en radio- og tv-udsendelse fra en anden medlemsstat gennem kabel- eller mikrobølgesystemer.

d) »Radio- og tv-udsendelse«: trådløs eller trådbåren, jordbaseret eller satellitfremført førstegangsudsendelse af radio- og fjernsynsprogrammer, der er bestemt til modtagelse af offentligheden.

e) »Rettighedshaverorganisation«: en sammenslutning, som af dens medlemmer er blevet betroet varetagelsen af ophavs- og/eller fremførelsesrettigheder.

KAPITEL II

SATELLITSPREDNING

Artikel 2

Udsendelsesret

I overensstemmelse med bestemmelserne i dette kapital hjemler medlemsstaterne en ophavsmand ret til at tillade eller forbyde meddelelse til offentligheden via satellit af ophavsretligt beskyttede værker.

Artikel 3

Erhvervelse af udsendelsesrettigheder

1. Medlemsstaterne sikrer, at de i artikel 2 omhandlede rettigheder alene kan erhverves ved aftale.

2. Hjemler en medlemsstats lovgivning pr. 31. juli 1991 ret til at udvide en aftale, som en rettighedshaverorganisation har indgået med et radio- og tv-selskab, til også at omfatte rettighedshavere, som ikke repræsenteres af denne rettighedshaverorganisation, forbliver dette tilladt indtil den 31. december 1997.

3. Stk. 2 finder ikke anvendelse på filmværker og andre værker, der fremstilles på tilsvarende vis.

Artikel 4

Udøvende kunstnere

Medlemsstaterne hjemler udøvende kunstnere ret til:

— at tillade eller forbyde meddelelse af deres fremførelse til offentligheden via satellit, medmindre der ved udsendelsen anvendes en allerede udsendt fremførelse eller en optagelse af en fremførelse

— at tillade eller forbyde optagelse af deres ikke-fikserede fremførelse

— at tillade eller forbyde reproduktion af en optagelse.

Artikel 5

Vederlag for anvendelse af fonogrammer

Medlemsstaterne fastsætter, at når der til en meddelelse til offentligheden via satellit umiddelbart anvendes et fonogram, som er udgivet i kommercielt øjemed, eller en reproduktion af et sådant fonogram, skal der betales et rimeligt samlet vederlag til de udøvende kunstnere eller til fremstillerne af fonogrammerne eller til begge parter i fællesskab.

Artikel 6

Radio- og tv-selskaber

Medlemsstaterne hjemler radio og tv-selskaber ret til at tillade eller forbyde:

— samtidig videreudsendelse af deres udsendelser via satellit

— optagelse af deres udsendelser

— reproduktion af en optagelse af deres udsendelse.

Artikel 7

Indskrænkninger i rettighederne

1. Medlemsstaterne kan kun begrænse den i artikel 4, 5 og 6 sikrede beskyttelse for så vidt angår:

— privat brug

— anvendelse af korte afsnit i forbindelse med redegørelse for dagsbegivenheder

— efemere optagelser, som et radio- og tv-selskab foretager med egne hjælpemidler til sine egne udsendelser

— anvendelse udelukkende til undervisning og videnskabelig forskning.

2. Uden at anvendelsen af stk. 1 i øvrigt berøres heraf, kan en medlemsstat foreskrive samme indskrænkninger i beskyttelsen af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og tv-selskaber, som den i sin lovgivning har fastsat med hensyn til beskyttelsen af ophavsretten til litterære og kunstneriske værker. Dog må bestemmelser om tvangslicens kun fastsættes i den udstrækning, de er forenelige med Rom-konventionen om beskyttelse af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender.

Artikel 8

Minimumsbeskyttelse

1. Medlemsstaterne kan fastsætte en mere vidtgående beskyttelse af de indehavere af ophavs- og fremførelsesrettigheder, som hører under deres myndighed, end den i artikel 2 til 6 fastsatte.

2. Medlemsstaterne følger ved anvendelse af stk. 1 definitionerne i artikel 1, litra a) og b).

Artikel 9

Overgangsbestemmelse

Aftaler om udnyttelse af ophavsretligt beskyttede værker og fremførelser, som er gældende den 1. januar 1995, er undtaget fra bestemmelserne i artikel 2 til 8, indtil de udløber, dog højst indtil den 31. december 1997.

KAPITEL III

VIDERESPREDNING PR. KABEL

Artikel 10

Samtykkepligtig handling

1. Medlemsstaterne påser, at viderespredning pr. kabel af radio- og tv-udsendelser fra andre medlemsstater på deres territorium sker under overholdelse af gældende bestemmelser om ophavs- og fremførelsesrettigheder samt på grundlag af aftaler mellem indehaverne af ophavs- og/eller fremførelsesrettighederne og kabeldistributionsselskaberne.

2. Uden at anvendelsen af stk. 1 i øvrigt berøres heraf, kan medlemsstaterne indtil den 31. december 1997 opretholde lovbestemte licenser, som var gældende pr. 31. juli 1991, eller en ved lov hjemlet mulighed for at indføre en sådan lovbestemt licens.

Artikel 11

Udøvelse af retten til viderespredning pr. kabel

1. Medlemsstaterne sikrer, at retten til at tillade eller forbyde viderespredning af en radio- og tv-udsendelse pr. kabel alene kan gøres gældende gennem rettighedshaverorganisationer.

2. En rettighedshaver, der ikke har overdraget varetagelsen af sine rettigheder til en rettighedshaverorganisation, har et vederlagskrav over for den rettighedshaverorganisation, der varetager rettigheder af samme karakter. Dette krav er størrelsesmæssigt begrænset til det beløb, som rettighedshaveren ville have fået udbetalt, hvis han havde overladt varetagelsen af sine rettigheder til rettighedshaverorganisationen.

Artikel 12

Radio- og tv-selskabers udøvelse af retten til viderespredning pr. kabel

Artikel 11 finder ikke anvendelse på de rettigheder, som et radio- og tv-selskab gør gældende med hensyn til sine udsendelser.

Artikel 13

Global aftale

Medlemsstaterne drager omsorg for, at en part, der begærer en global aftale indgået, er forpligtet til selv at fremsætte tilbud om indgåelse af en global aftale.

Artikel 14

Forligsmænd

1. For så vidt angår de tilfælde, hvor det ikke er muligt at nå til en aftale om meddelelse af tilladelse til viderespredning af en radio- og tv-udsendelse pr. kabel, sikrer medlemsstaterne, at enhver part kan forelægge sagen for en eller flere af de i stk. 2 og 3 omhandlede forligsmænd.

2. Forligsmændene har til opgave at yde bistand i forhandlingerne. De kan tillige fremsætte uforpligtende henstillinger til parterne.

3. Medlemsstaterne sikrer, at forligsmændene vælges på en sådan måde, at deres uvildighed ikke kan drages i tvivl.

Artikel 15

Forebyggelse af misbrug af forhandlingsposition

Medlemsstaterne påser, at parterne ikke misbruger givne omstændigheder til at forhindre forhandlinger om tilladelse til viderespredning af radio- og tv-udsendelser pr. kabel.

KAPITEL IV

FÆLLES BESTEMMELSER

Artikel 16

Konkurrenceretlige bestemmelser

Anvendelsen af Fællesskabets konkurrenceregler berøres ikke af bestemmelserne i dette direktiv.

Artikel 17

Kollektiv varetagelse af rettigheder

Det overlades til medlemsstaterne at fastsætte nærmere bestemmelser om rettighedshaverorganisationers virke.

Artikel 18

Afsluttende bestemmelser

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 1. januar 1995. De underretter straks Kommissionen herom.

Når medlemsstaterne vedtager disse bestemmelser, henvises der deri til dette direktiv, eller de ledsages ved offentliggørelsen af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 19

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Forslag til Rådets forordning (EØF) om indførelse af en støtteordning for sojabønner, rapsfrø og solsikkefrø

(91/C 255/04)

KOM(91) 318 endelig udg.

(Forelagt af Kommissionen den 31. juli 1991)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 42 og 43,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

Der bør indføres en ny støtteordning for producenter af sojabønner, rapsfrø og solsikkefrø, der er høstet i Fællesskabet; den bedste måde, hvorpå dette kan gøres, er at fastsætte en godtgørelse til producenter, der sår og har til hensigt at høste disse produkter; denne ordning bør finde anvendelse fra tilsåning til 1992-høst og således afløse bestemmelserne vedrørende støtte for oliefrø i Rådets forordning nr. 136/66/EØF [1] og Rådets forordning (EØF) nr. 1491/85 [2];

disse godtgørelser bør afspejle de specifikke strukturelle karakteristika, der influerer på udbytterne, og det bør overlades til medlemsstaterne at udarbejde en regionaliseringsplan baseret på objektive kriterier; regionaliseringsplanerne må være i overensstemmelse med gennemsnitsudbyttet i de enkelte regioner i en given periode; der bør fastsættes en særlig procedure for behandlingen af disse planer på fællesskabsplan;

---

(1) EFT nr. 172 af 30. 9. 1966, s. 3025/66.

(2) EFT nr. L 151 af 10. 6. 1985, s. 15.